

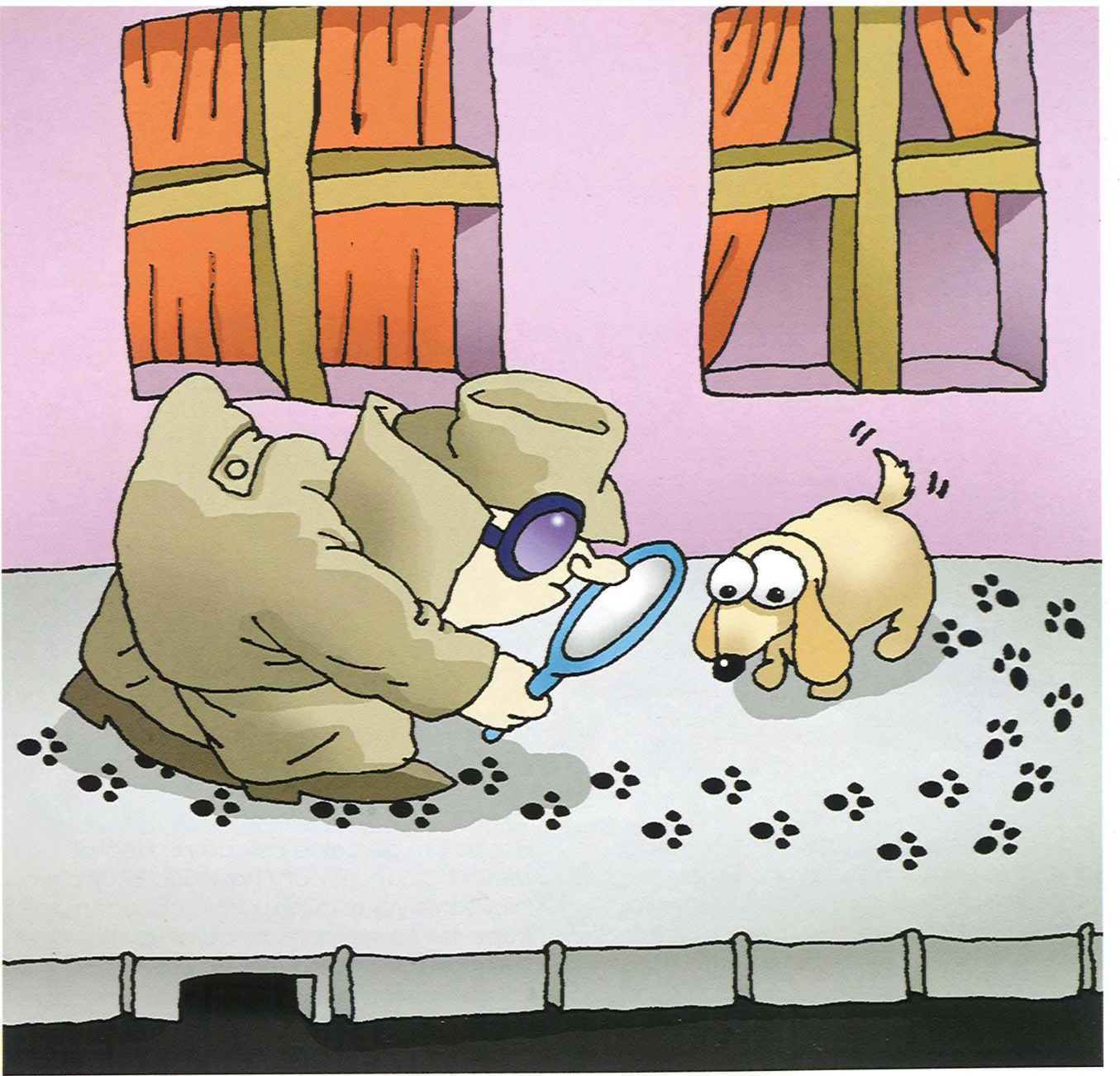
Kent sokakları, sabahın çok erken saatlerinde bir başkadır; alışkın olmadığımız bir yaşam sergiler. Bizlerse genellikle uykudayızdır o saatlerde. Kulağımıza günışığına yabancı bazı sesler ulaşır. Kedilerin gün boyunca duymadığımız sesleri yankılanır sokaklarda. Köpekler penceremizin altından havlayarak geçer; güç gösterileri yaparak meydan okurlar birbirlerine.

Ayak izlerinin Peşinde

Bazen, sabahları uyanıp dışarı çıktığımızda biz uykudayken dışarıda yaşananların izlerine de rastlayabiliriz. Aslında iyi bir detektiflik çalışmasıyla bu izler bize çok şey anlatabilir. İşte bu sabah gördüğüm izler de bu türdendi.

Kaldırımında yürürken, yerde kırmızı lekeler dikkatimi çekti; bunların kan lekeleri olduğunu anlamakta gecikmedim. Bir de

baktım ki bunlar aslında birer ayak izi. Hani patates baskısı yaparız ya, işte yerdeki izler de bunu andırıyordu. Çok fazla düşünmeden bu izlerin bir köpeğe ait olduğu sonucuna vardım; çünkü daha önceleri çamur üzerinde köpek ayak izlerini incelemiştim. Hemen not defterimi çıkardım, şans eseri yanımda olan metreyle ölçü almaya, bunları kaydetmeye başladım.

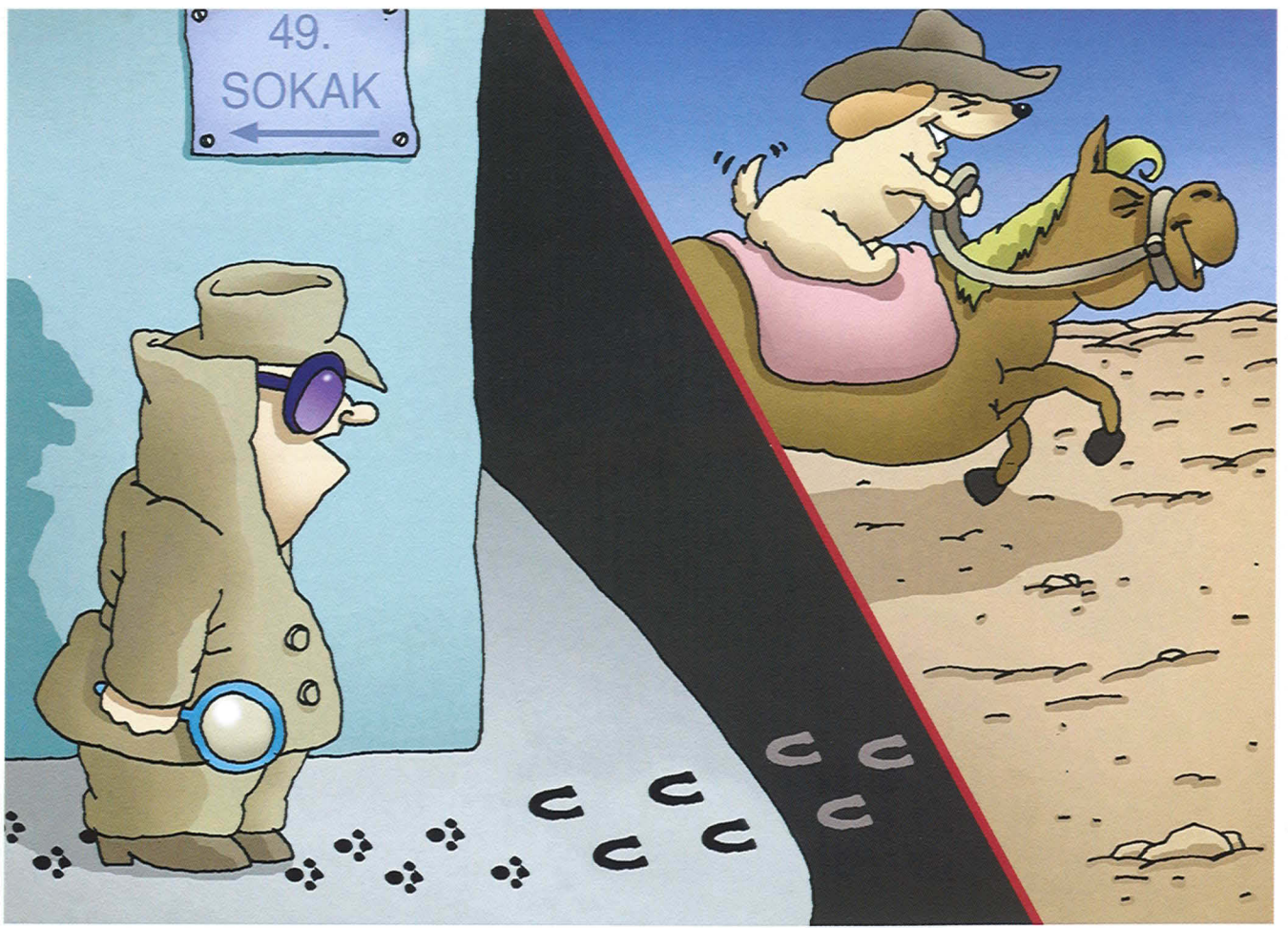
İzler birbirinden hayli uzaktı. Bundan köpeğin tek bir ayağının yaralandığını anladım. İki iz birbirinden 1 m kadar uzaktı. Dolayısıyla ayak izinin sahibi köpek oldukça cüsseli olmalıydı. Büyük olasılıkla burnunun ucundan kuyruğuna kadar olan uzunluk 80-90 cm'ydı. Böyle bir köpek ise yaklaşık 50 cm yüksekliğinde olmalıydı. Neredeyse yetişkin bir insanın dizinin boyunda.

Yine de izler arasındaki mesafe bana çok fazla geldi. Bu nedenle köpeklerin yürüyüşünü düşünmeye başladım, ancak aklıma daha iyi bir fikir geldi: Büyük bir köpek besleyen arkadaşima gidecek, onun köpeğini gözleyecektim. Soluğu doğruca arkadaşımın evinde aldım; ilk işim köpeğiyle birlikte birtakım deneyler gerçekleştirmekti. Köpeğin tek bir patisini ıslatarak onu beton üzerinde yürüttüm, bıraktığı izlere baktım. Arkadaşımın köpeğinin ön adımları arasındaki mesafe 50 cm'yi buluyordu.

Buradan, aslında 1 m'lik mesafenin iki adım için normal olduğu sonucuna vardım.

Arkadaşımın köpeği bana yaralı ayak hakkında da bilgi sağladı. Ön ayağı arka ayaklarına göre daha dolgundu. Yere basan 4 parmağı vardı. Ortadaki 2 parmak diğerlerine göre daha büyüktü. Sağ ön ayağının sağdaki parmağı ortadakine yakın, hatta birleşik gibiydi. O halde kaldırımdaki izleri bırakan köpeğin sağ ön ayağı yaralanmıştı. Zaten arkadaşımın köpeğinin sağ ön patisine de benziyordu bu.

Kaldırımda gördüğüm ayak izinin en uzun bölümü 8 cm'ydı. Ancak bu bazen 7,5 cm olabiliyordu. Daha küçük olan bu ayak izlerinin rengi de açıktı. Küçük ve açık renkli ayak izlerinin olduğu yerlerde köpeğin daha hızlı yürüdüğünü düşündüm. Böyle düşünmemin nedeni, yavaş yürürken köpeğin

ayağının yerde daha uzun süre kalmasıydı. Bu yüzden de daha fazla kan, daha geniş bir yüzeye yayılabiliyordu. Daha küçük ve soluk renkli bu ayak izleriyse çok fazla değildi. Demek ki köpek pek de hızlı yürümüyordu. Ayrıca izler çok belirgin olduğundan patisini yere sürüyerek yürümediğini de biliyordum.

Köpek yaralıydı. İzlerin kırmızı olması bunu gösteriyordu. Belki iki ya da daha fazla sayıda köpek arasında bir anlaşmazlık çıkmış, kavga etmişlerdi. Bu köpek de girdiği kavga sonucunda yaralanmıştı. Belki de bir cam parçasına basmış, patisinin tabanı yaralanmıştı. Bu ikinci olasılık bana daha güçlü geldi; çünkü patisinin üstündeki ya da bacağındaki bir yaradan akan kanın patinin her yerine eşit miktarda yayılması olanaksız geliyordu bana. Ayak izlerinden, köpeğin benim yürüdüğüm yöne doğru yürüdüğünü de anladım. Peki bu yaralanma nerede gerçekleşmişti?

Bunu anlamak için bu kez ayak izlerini ters yönde izledim ve ilk ayak izini buldum. Kuşkusuz köpek buraya yakın bir yerde yaralanmıştı. Ne var ki çevrede yaptığım araştırmada yaralanmaya yol açtığını düşündüğüm bir cam parçası gözüme çarpmadı. Belki bölgede yapacağım yeni bir araştırma bana yeni bilgiler verirdi.

Benim işim gerçekte pek de zor değildi. İzlerini bulduğum canlı hakkında biraz olsun bilgi sahibiydim, çünkü daha önceden köpekleri tanıyordum. Bir de dinazorlar hakkında bilgi edinmeye çalışan araştırmacıları düşünsenize! Bir ayak izinden hiç görmedikleri bir hayvanın nasıl görüldüğünü, ne yiyip içtiğini bulmaya çalışıyorlar. Kuşkusuz dinazorların fosilleri de onlara çok yardımcı. Ama onlar, hakkında bilgi edinmeye çalıştıkları canlıyla hiçbir zaman karşılaşamayacaklar.

Bununla birlikte benim o köpeği bulma şansım dinazorları inceleyen "dedektiflerin" dinazor bulmasından daha kolaydı. Köpeği bulmak için iz sürmeyi köpeğin gittiği yönde sürdürdüm. İzleri bir apartmanın arka bahçesinde kaybettim. Toprakta ayak izlerinin belirgin olmaması yüzünden ne yöne gideceğimi belirleyemedim. Bunun için de yaralı köpeğe yardım edemedim. O köpekse peşinde benim gibi bir detektifin olduğundan habersiz. Zaten detektifliğin özünde bu yok mudur? Umarım siz bu yazıyı okurken, benim peşine düştüğüm köpeğin yarası çoktan iyileşmiş olur.

Didem Sanyel
Resimleyen: Yiğit Özgür